

Migrační a bezpečnost, úvod do migrační teorie a praxe

Mgr. et Mgr. Pavla Novotná

Informace k předmětu

- **Termíny**

11.10., 15.11.

- 9:30 – 14:00

- PPT

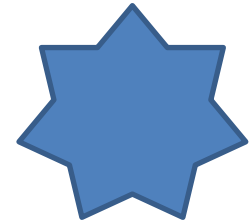
- **Zápočet** – test- uzavřené otázky (základní)

- **Kontakt** – pavla.novotna@mvcvcr.cz

1. blok

Úvod do tématu – pojmy, data a zdroje dat

Základní pojmy I.

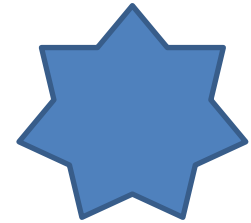
MIGRANT/MIGRACE

- Legální migrace vs. nelegální migrace
- Legální migrant vs. nelegální migrant vs. neregulérní migrant
- Dobrovolná migrace vs. nucená migrace
- Dobrovolný návrat vs. nucený návrat
- Detence (zařízení pro zajištění cizinců) vs. azylová zařízení

UPRCHLÍK/UPRCHLICTVÍ

- Mandátový uprchlík
- Princip non-refoulement
- Vnitřně vysídlená osoba (IDP)
- Přesídlení vs. relokační

Základní pojmy II - ČR

CIZINEC: *zákon o pobytu cizinců na území České republiky (zákon č. 326/1999 Sb.)*

- Občan třetí země
- Občan EU
- Osoba bez státního občanství

MEZINÁRODNÍ OCHRANA: *zákon o azylu (zákon č. 325/1999 Sb.)*

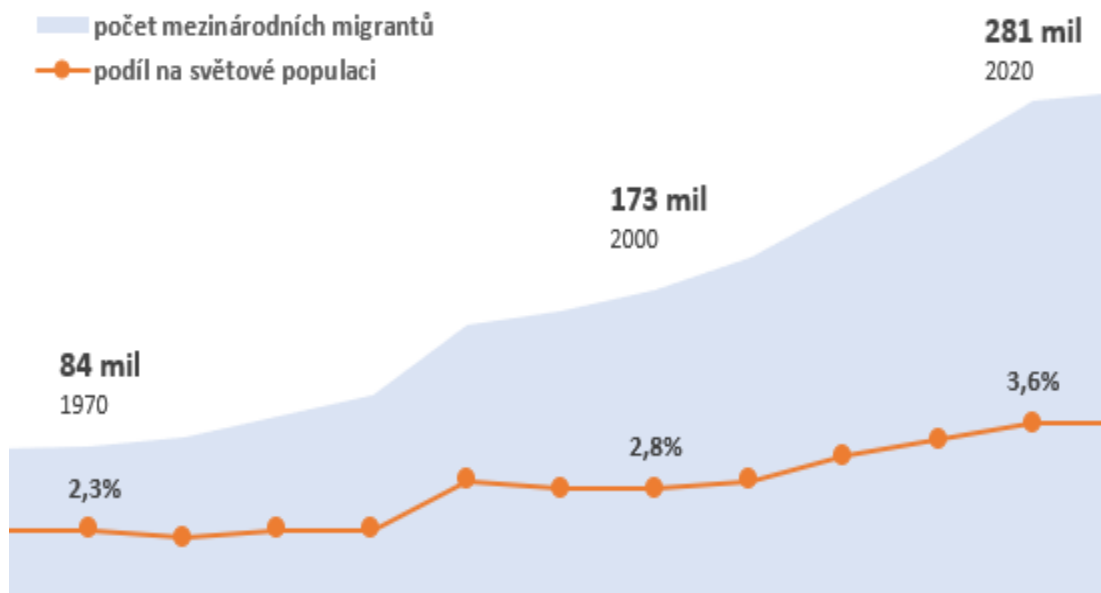
- Žadatel o mezinárodní ochranu (azyl či doplňkovou ochranu)
- Azylant
- Poživatel doplňkové ochrany

DOČASNÁ OCHRANA *zákon o dočasné ochraně cizinců (zákon č. 221/2003 Sb.) + tzv. Lex Ukrajina (zákon č. 65/2022 Sb. o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invází vojsk Ruské federace)*

Migrační slovníček

- [Slovníček pojmů - Aktuální informace o migraci \(mvcr.cz\)](#)
- [EMN Asylum and Migration Glossary - European Commission \(europa.eu\)](#)
- [Key Migration Terms, Migration Glossary | IOM, UN Migration](#)

Mezinárodní migrace - data UNDESA 2020

169 mil. pracovních migrantů

6,8 mil studenti

71,2 mil.

vysídlených osob

35,3 mil. uprchlíků

48,1 % ženy

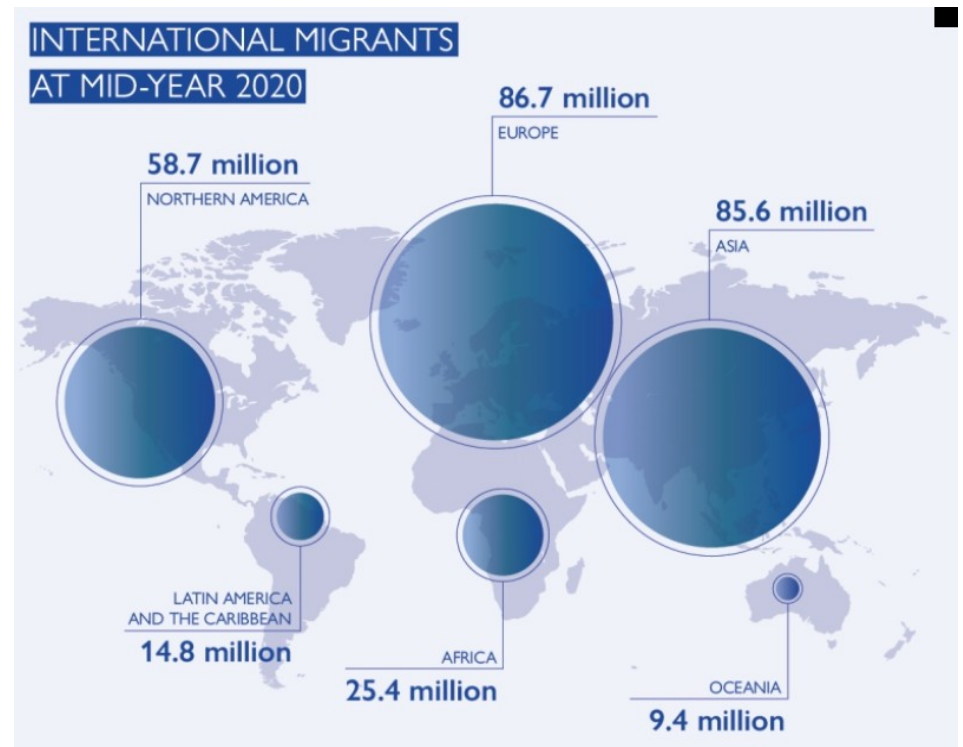
10 % děti

[International Migrant Stock | Population Division \(un.org\)](https://www.un.org/en/development/desa/population/migration/)

Mezinárodní migrace - data IOM 2024

[Interactive World Migration Report 2024 \(iom.int\)](https://iom.int)

- Migrační koridory
- Remittance
- Země původu
- Země cílové

Mezinárodní migrace - data UNHCR 2023

Globální uprchlické trendy

Na konci roku 2023 celosvětově evidováno:

- **43,4 mil uprchlíků**
 - 73% uprchlíků pochází z 5 zemí (Afghánistán, Sýrie, Venezuela, Ukrajina, Sudan)
 - hlavní přijímající země (39% uprchlíků): Irán, Turecko, Kolumbie, **Německo**, Pákistán
- **6,9 mil žadatelů o azyl**
- **63,3 vnitřně vysídlených osob (IDP's)**

[unhcr.org/refugee-statistics](https://www.unhcr.org/refugee-statistics)

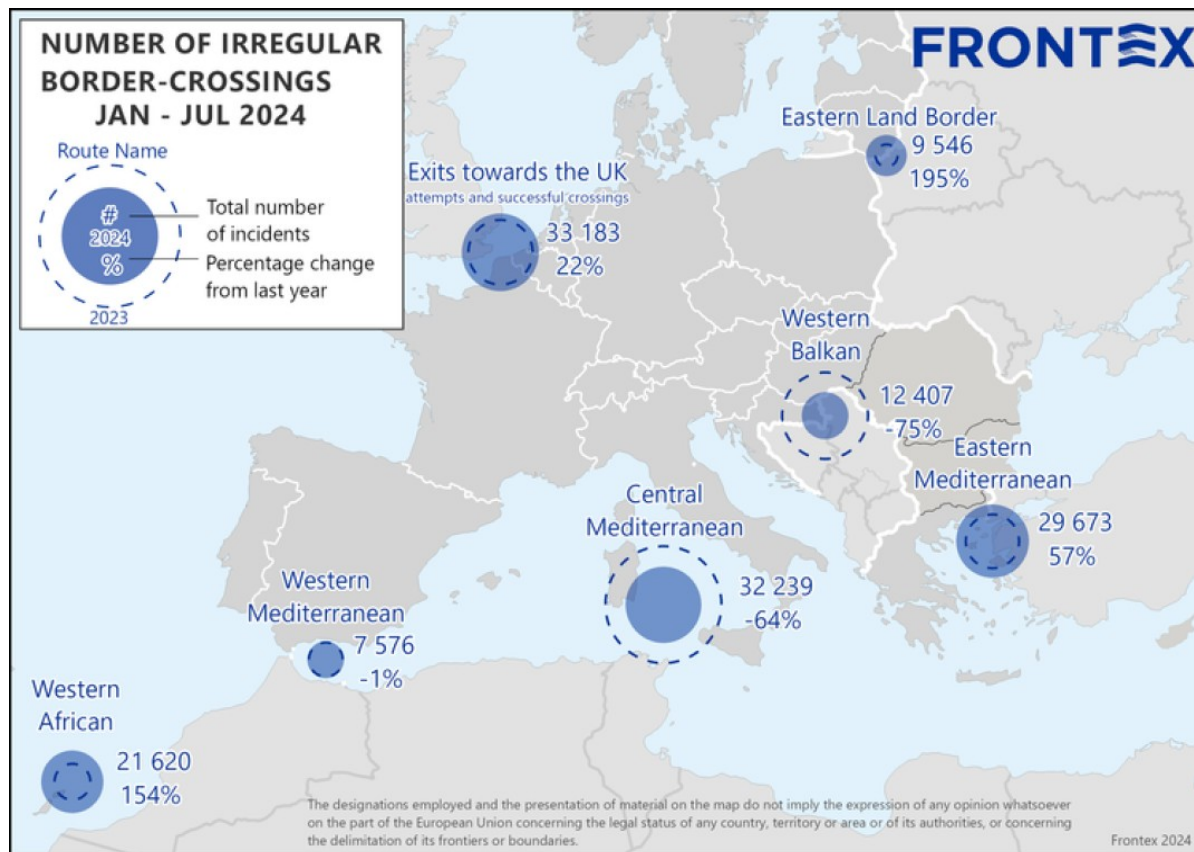
Evropská migrace - data EUROSTAT 2023

Eurostat data (Nařízení EU)

- statistiky o migračních tocích (přistěhovalí/vystěhovalí) a obyvatelstvu
- statistiky o povoleních k pobytu
- statistiky k mezinárodní ochraně
- statistiky k vynucování migrační legislativy (nedovolený vstup a pobyt)
- statistiky o návratech

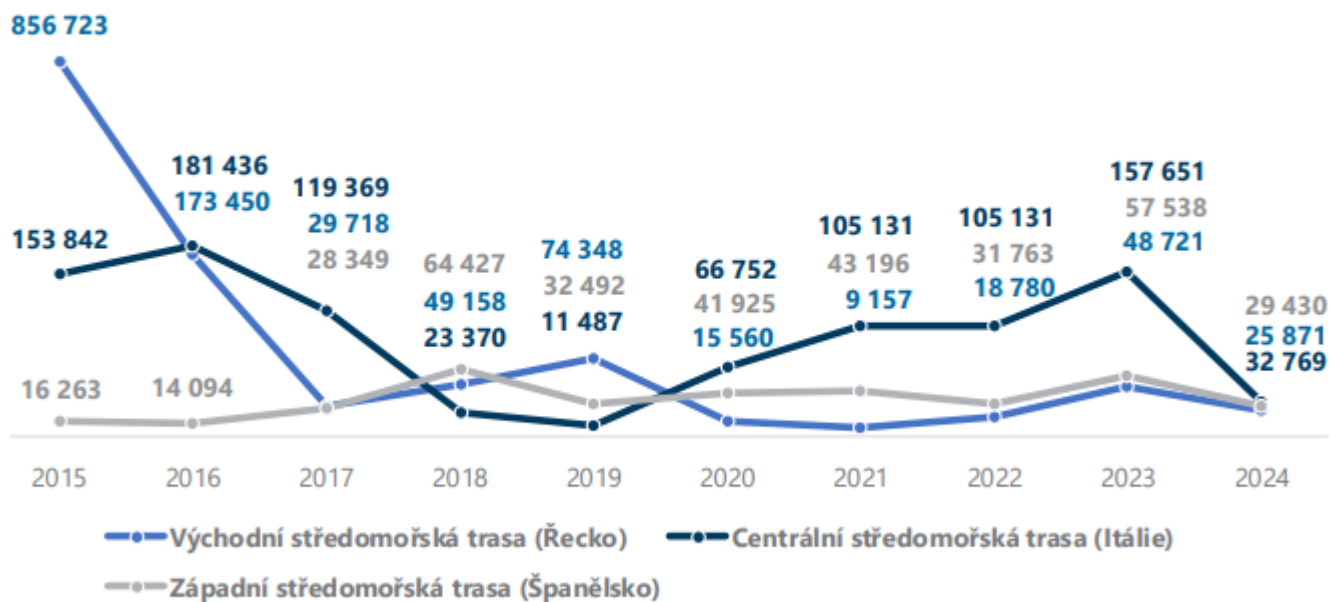
<https://ec.europa.eu/eurostat/web/migration-asylum>

Aktuální situace na vnějších hranicích EU

Nelegální migrace do EU – vývoj

Vývoj nelegální migrace na hlavních migračních trasách v letech 2015–2024*

*konečná data se mohou ještě změnit

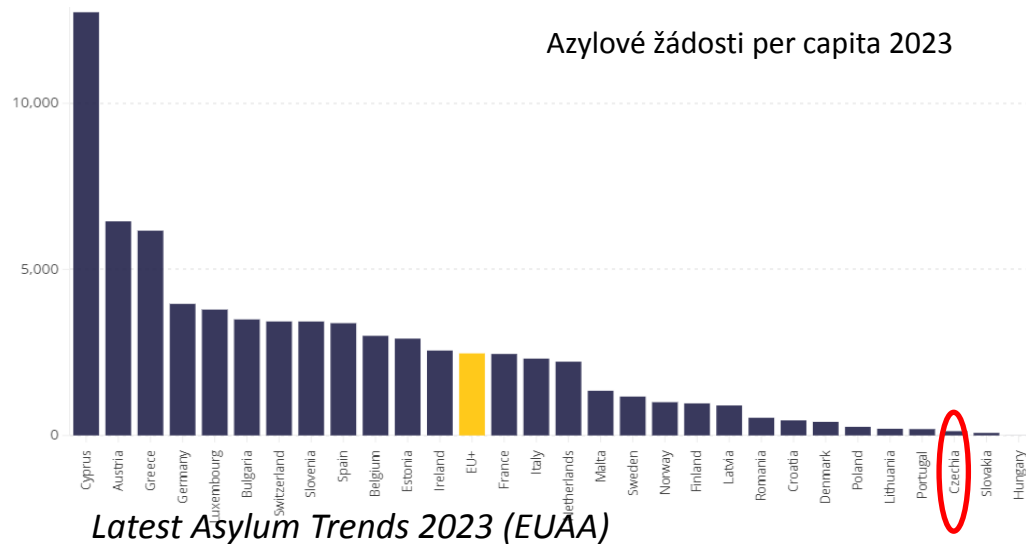
Zdroj: UNHCR+ IPCR

Aktuální situace – žadatelé o mezinárodní ochranu

1,1 mil žádostí o mezinárodní ochranu v EU, ALE!

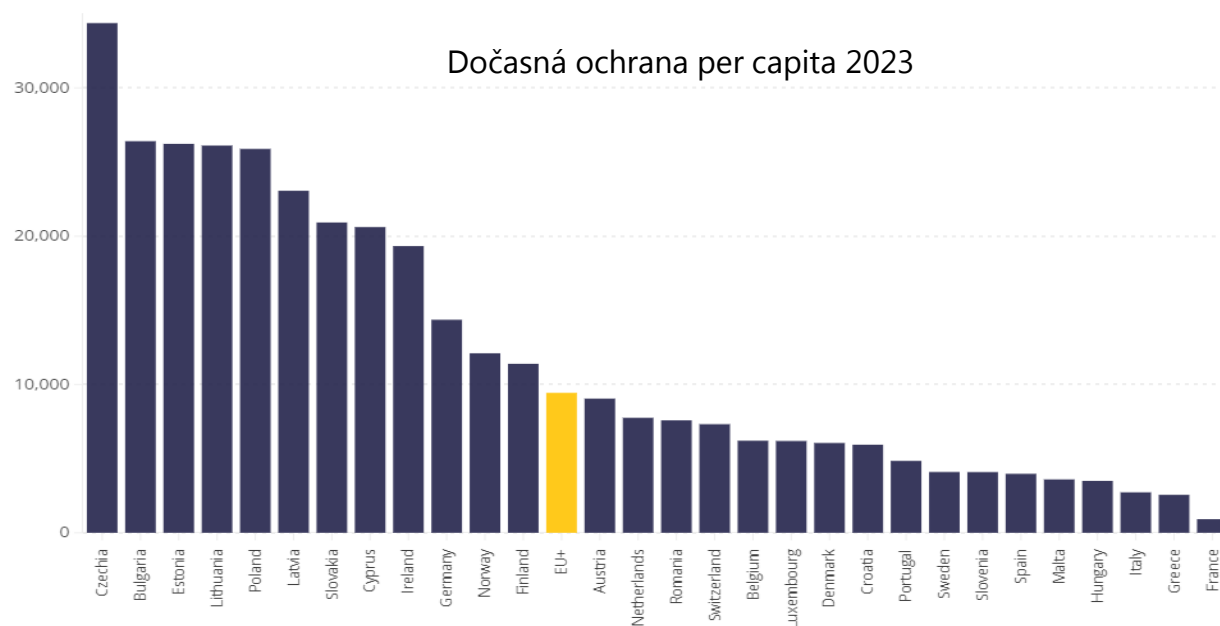
- hlavní zdrojové země: Sýrie, Afghánistán, Turecko
- hlavní cílové země: Německo (29%), Francie, Španělsko
- double counting
- Co znamená „recognition rate“?

[Latest Asylum Trends - Mid-Year review | European Union Agency for Asylum \(europa.eu\)](#)

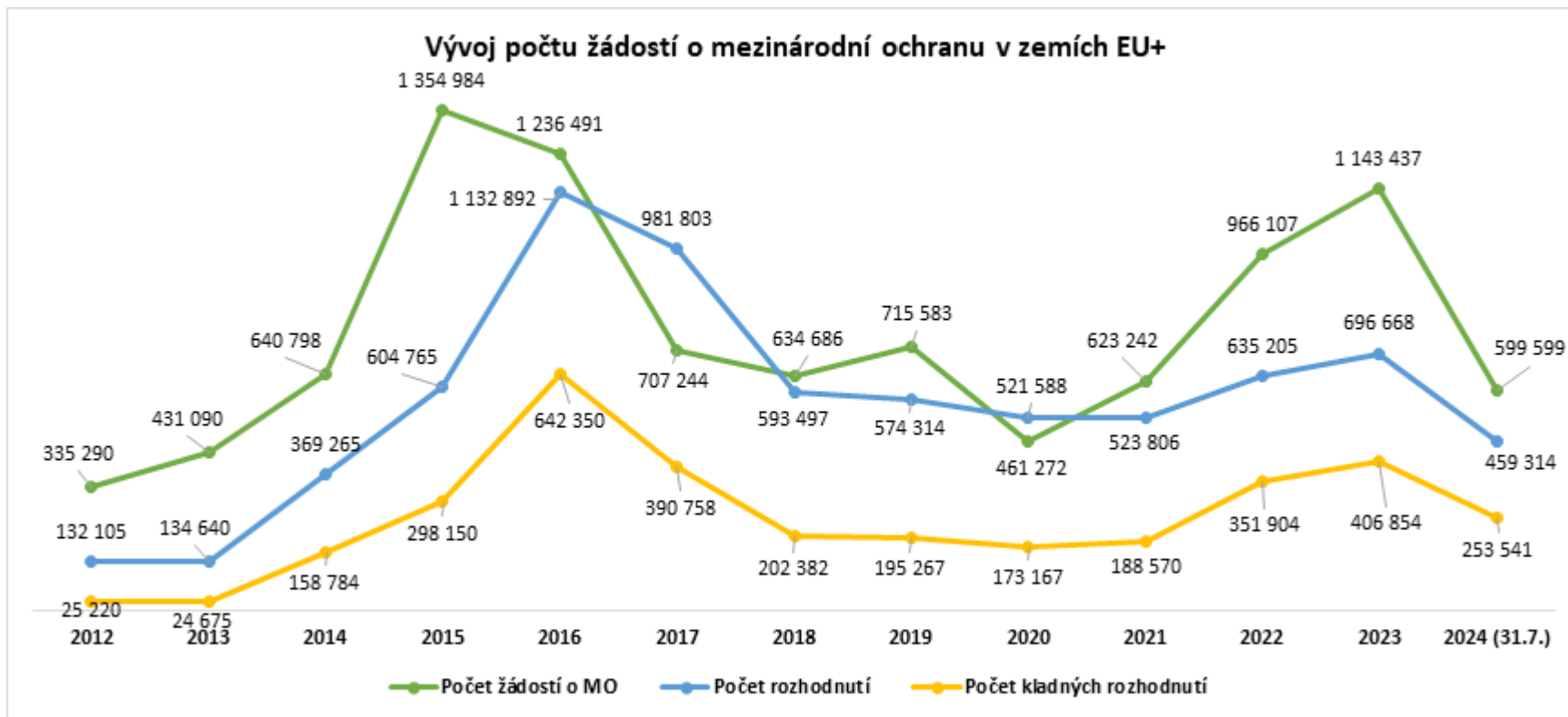

Aktuální situace – dočasná ochrana

- **4,4 mil osob** používajících dočasné ochrany v EU na konci roku 2023
- **ČR v přepočtu na počet obyvatel na 1. místě**

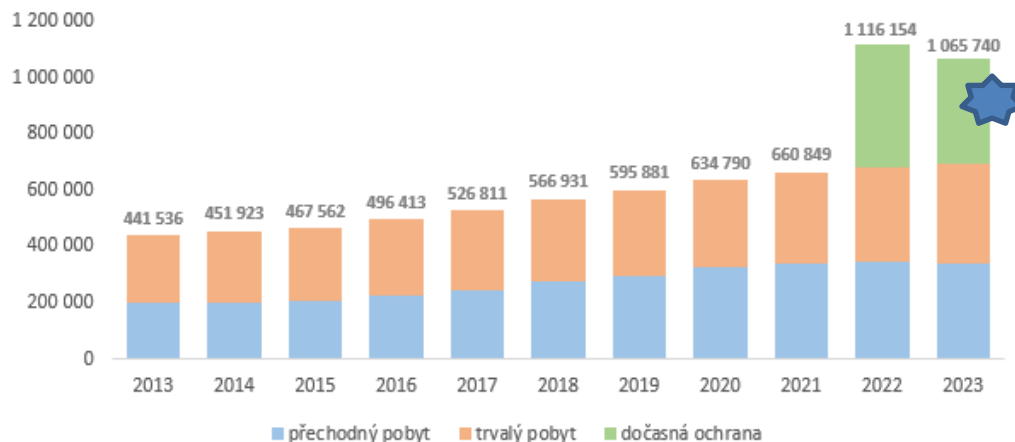
Vývoj počtu žádostí o mezinárodní ochranu v EU

Zdroj: EUROSTAT + EK

Počet cizinců v ČR (2023)

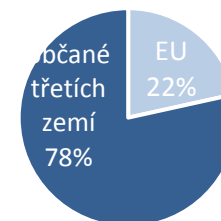
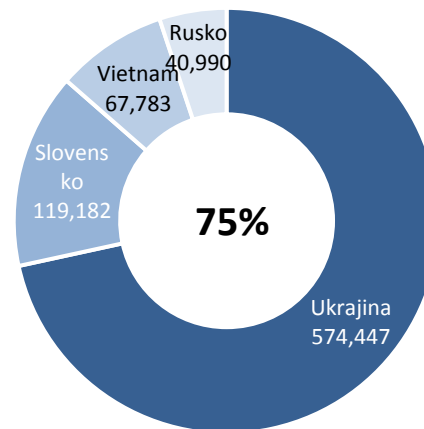
Vývoj počtu cizinců s povoleným pobytem na území ČR - 2013–2023

2023 - cizinci tvoří 10% populace ČR

www.mvcr.cz/clanek/cizinci-s-povolenym-pobytem.aspx (statistiky)

www.mvcr.cz/migrace/migrace-web-dokumenty.aspx (výroční/čtvrtletní zprávy o migraci)

Imigrace do ČR

Vývoj počtu žádostí o pobyt na vstupu do ČR (2015 – 2023)

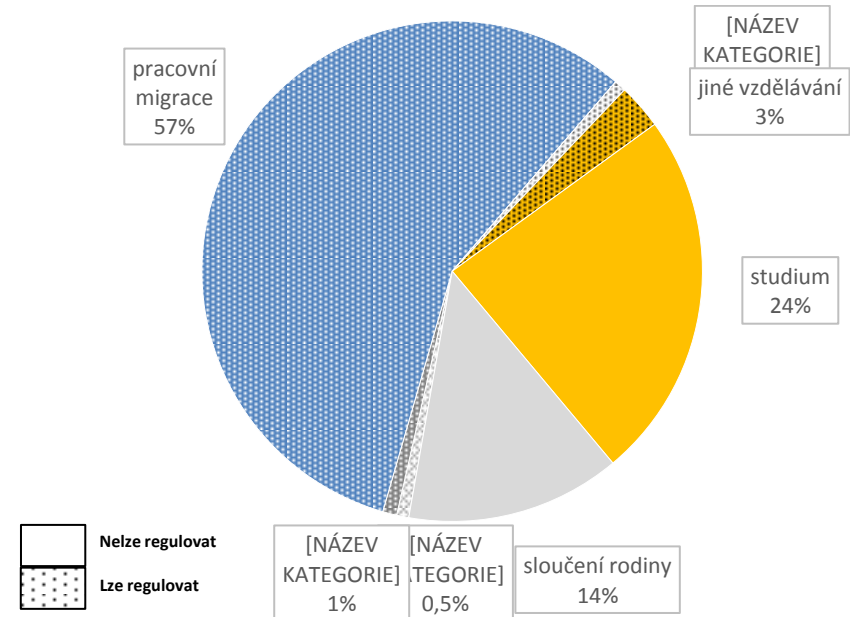
objem migrace do ČR (kvantitativní aspekt)?

- absorpční kapacita ČR
- personální a prostorové kapacity zastupitelských úřadů a pracovišť OAMP MV

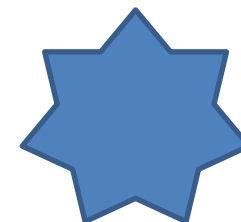
struktura migrace/zdrojové země (kvalitativní aspekt)?

- priority vlády
- bezpečnostní rizika
- integrační potenciál
- návratová politika

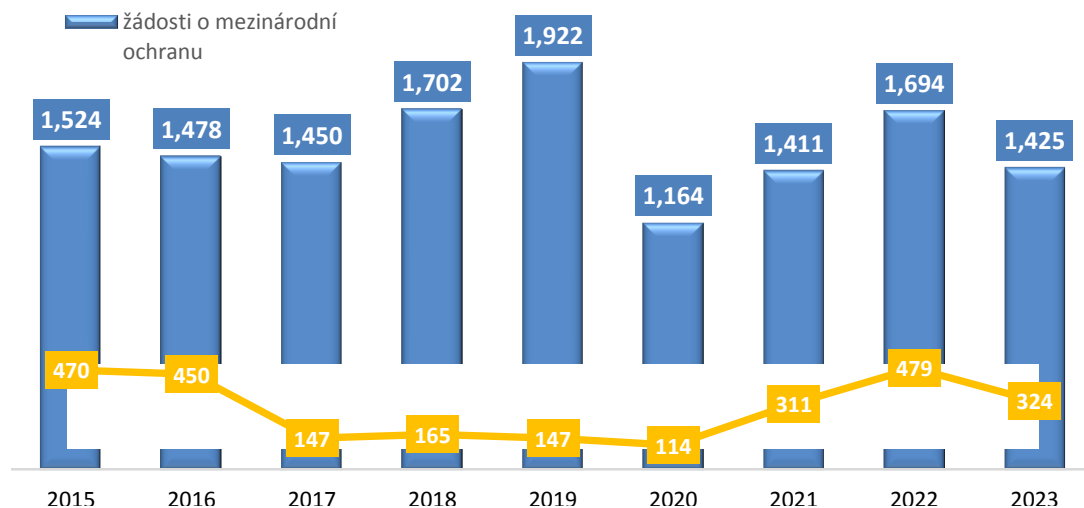
Struktura migračních toků

Mezinárodní ochrana v ČR

Vývoj počtu žádostí o mezinárodní ochranu (2015 – 2023)

- odlišná skladba žadatelů o mezinárodní ochranu oproti EU
- vysoká míra odchodovosti (zastavených řízení)
- nižší „recognition rate“ oproti EU

Mezinárodní ochrana v ČR - 2024

Řízení o mezinárodní ochraně (k 31. 7.)

	2021	2022	2023	2024
azyl udělen	189	92	56	33
doplňková ochrana udělena	124	389	268	68
negativní rozhodnutí	835	546	622	325
řízení zastaveno*	492	778	687	398
celkem	1 640	1 805	1 633	824

*důvody pro zastavení řízení o udělení mezinárodní ochrany jsou vypsány v § 25 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. Nejčastěji se jedná o situaci, kdy nelze zjistit místo bydliště cizince.

Top 10 státních příslušností žadatelů o MO

Státní příslušnost	Počet
Uzbekistán	130
Ukrajina	123
Vietnam	113
Rusko	54
Moldavsko	50
Turecko	48
Gruzie	31
Kazachstán	20
Myanmar	19
Ázerbájdžán	15

Dočasná ochrana v ČR

ČR patří k zemím s nejvyšším počtem držitelů dočasné ochrany na obyvatele v EU.

376 tisíc držitelů dočasné ochrany bylo v ČR evidováno k září 2024 (70% tvoří příchozí z roku 2022).

Do ČR stále přicházejí noví uprchlíci – stabilně **6 – 8 tisíc osob měsíčně**.

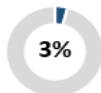
Více než polovina uprchlíků chce v ČR zůstat i po konci dočasné ochrany.

PRACUJE přes 120 tisíc osob v ekonomicky aktivním věku.

HUMANITÁRNÍ DÁVKU čerpá 97 tisíc osob.

UBYTOVÁNÍ HRAZENÉ STÁTEM k září 2024 využívalo 11 tisíc osob.

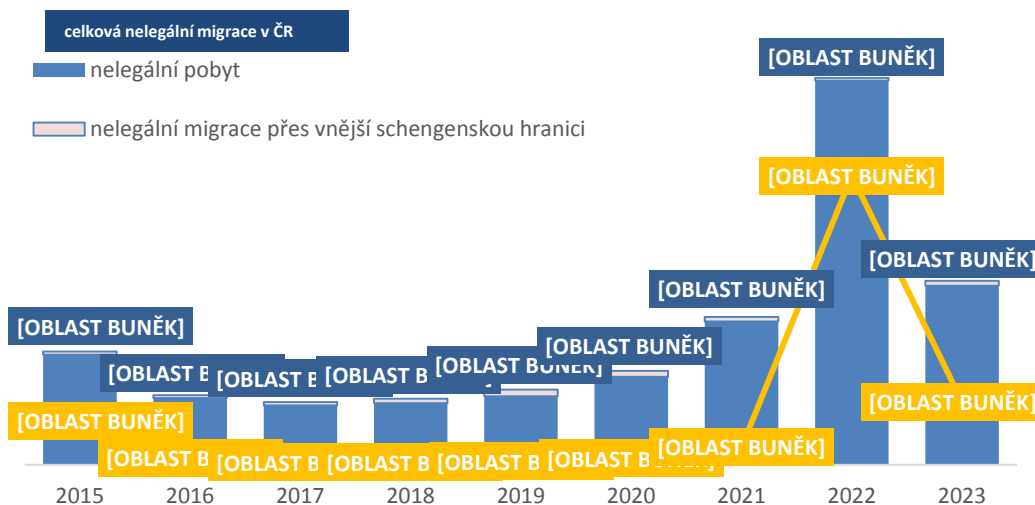
[Informativní počty obyvatel v obcích - Ministerstvo vnitra České republiky \(mvr.cz\)](https://mvr.cz)

Nelegální migrace v ČR

Evidovány počty cizinců zjištěných při nelegální migraci.

2 kategorie nelegální migrace:

- nelegální migrace přes vnější schengenskou hranici
- nelegální pobyt (součástí tranzitní nelegální migrace)

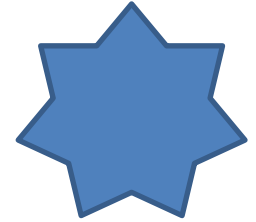
[Policie ČR – ředitelství služby cizinecké policie](#)

www.mvcr.cz/migrace/migrace-web-dokumenty.aspx (výroční zprávy o migraci)

2. blok

Mezinárodní a evropské právo

Základní mateční pojmu

- Rada Evropy (Štrasburk)
- Evropská rada (Brusel)
- Rada EU (Brusel, Lucemburk)

- Soudní dvůr Evropské Unie (Lucemburk)
- Evropský soud pro lidská práva (Štrasburk)

Základní mezinárodní právo

Není všechno evropské právem EU!

1948 – OSN Všeobecná deklarace lidských práv

1950 – RE (Evropská) Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod

1951 – UNHCR Úmluva o právním postavení uprchlíků (tzv. **Ženevská úmluva**)

1967 – UNHCR Protokol týkající se právního postavení uprchlíků z 31. ledna 1967

1990 (2003) OSN Mezinárodní úmluva o ochraně práv všech migrujících pracovníků a jejich rodinných příslušníků

Další úmluvy ILO, Rada Evropy

Readmisní dohody, FTA dohody, dohody o pracovní dovolené

Mezinárodní obyčejové právo – co to je? – non-refoulment princip

Mezinárodní institucionální zakotvení

SYSTÉM OSN

- **Mezinárodní organizace pro migraci (IOM)** - mezivládní organizace založená roku 1951, projektová, původně hlavně organizace návratové politiky. Od roku 2016 v rámci systému OSN
- **Úřad vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR)** - v systému OSN
- **GMG - Globální migrační skupina** - spolupráce 14 agentur OSN (OHCHR, UNDP, UNHCR, UNICEF), skupiny Světové banky, IOM, ILO a WHO
- **UN HLD - Dialog OSN na vysoké úrovni – 2006, 2013, 2016, 2019** (Globální kompaky pro migraci a uprchlictví)
- **GFMD – Globální fórum k migraci a rozvoji – od 2007**

Globální kompakt k migraci – od 2018, ČR proti, vede IOM

[Global Compact for Migration | IOM, UN Migration](#)

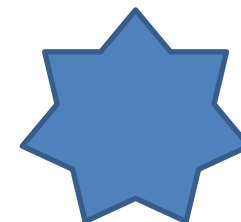
Globální kompakt k uprchlictví – od 2018, ČR se zdržela

[The Global Compact on Refugees | UNHCR](#)

Mezinárodní institucionální zakotvení II.

- **OECD**
- **Regionální procesy (EU)** – Pražský, Budapešťský, Rabatský, Chartúmský, EUROMED, MARRI, Colombo, Abu Dhabi, Almaty, Východní partnerství, Valletta
- Mezinárodní organizace pro rozvoj migračních politik (**ICMPD**)
- **ICRC** – Červený kříž (doklady Červeného kříže)

Kompetence v rámci EU

Politika

Evropská rada

vymezuje obecné politické směry a priority EU (závěry)

Evropská akce pro vnější činnost (ESVA) - Kaja Kallas, Josef Síkela

vnější vztahy EU, partnerství se třetími zeměmi

Legislativa

Evropská komise (EK) – místopředseda Henna Virkkunen (FI) a komisař Magnus Brunner (AT)

- právo legislativní iniciativy - předkládá návrhy právních předpisů EP a Radě EU

Evropský parlament (EP) – předsedkyně Roberta Metsola (MT, EPP)

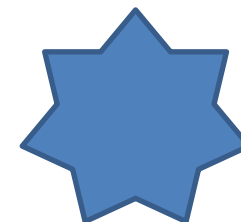
- **Výbor LIBE** – Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci
- **Plénum EP**

Rada EU – předsednická země (7-12/2024 Maďarsko, 1-6/2025 Polsko, 7-12/2025 Dánsko)

- reprezentuje zájmy členských států EU
- ministerské formace
 - » **Rada JHA**, Rada GAC, Rada FAC – a technické pracovní skupiny

Triolog: EK – Rada – EP – spouřozhodování

Kompetence v rámci EU

Výkonná moc

Evropská komise (EK)

- **DG HOME** – Migration and Home Affairs (migrační a azylová politika EU, bezpečnost EU, dialog a spolupráce se státy mimo EU)
- Další generální ředitelství (DG) – DG INTPA, DG EMPL, ..

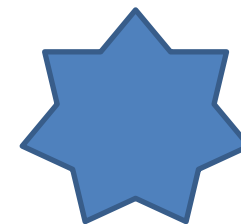
Evropská akce pro vnější činnost (ESVA)

- Síť „Delegací EU“

Agentury:

- EBCG (Frontex) – Varšava, Polsko
- EUAA (EASO) – La Valetta, Malta
- EUROPOL – Den Haag, Nizozemí
- eu-LISA – Tallin, Estonsko

Kompetence v rámci EU

Soudní moc

Evropská komise (EK) - podává žaloby

- pilot
- infringement

Evropský soudní dvůr (ESD) v Lucemburku

- generální advokát
- judikatura
- předběžné otázky
- rozsudky

3. blok

Vývoj evropské migrační politiky

Vývoj migrační agendy v EU I.

- **Vývoj agendy (obecný rámec)**
 - Jednotný akt (1986) a Schengenská úmluva (1990)
 - Maastrichtská smlouva (1993)
 - **Amsterodamská smlouva – 1999**
 - Niceská smlouva – 2003
 - **Lisabonská smlouva – 2009**
 - Úvahy o nové smlouvě (*Conference on the Future of Europe*)

- **Víceleté programy pro oblast spravedlnosti a vnitřních věcí**
 - Program z Tampere – 1999 (1999-2003)
 - Haagský program – 2004 (2004-2009)
 - Stockholmský program - 2009 (2010-2014)
 - Strategické směry pro oblast spravedlnosti a vnitřních věcí (závěry Evropské rady z roku 2014)
 - Strategická agenda (2019 – 2024) – všechny oblasti, **Migrační pakt**
 - **Strategická vodítka (2024)** – pro novou EK, všechny oblasti

Vývoj migrační agendy v EU II.

Implementační balíčky od krize 2015

- První balíček 6/2015 (relokace, hotspots, přesídlování, pašování)
- Druhý balíček 10/2015 (společný seznam bezpečných zemí původu, návratová politika, posílení relokace, vnější dimenze)
- Třetí balíček 12/2015 (Evropská pobřežní a pohraniční stráž I, revize Schengenského hraničního kodexu)
- Čtvrtý balíček 05/2016 (Dublin IV, Eurodac, EASO – společný evropský azylový systém - SEAS)
- Pátý balíček 06/2016 (modrá karta, integrace)
- Šestý balíček 06/2016 (Migrační kompakt)
- Sedmý balíček 07/2016 (revize dalších směrnic a nařízení SEAS)
- Další návrhy na posílení informačních systémů a ochrany vnějších hranic (EES, ETIAS, Schengenský hraniční kodex – znovuzavedení kontrol na vnitřních hranicích, SIS, eu-LISA, IBM) a změnu vízové politiky (vízový kodex, VIS)
- Osmý balíček 9/2018 (Evropská pohraniční a pobřežní stáž II, **návratová směrnice**, Agentura EU pro otázky azylu)
- **Pakt pro migraci a azyl** (2020)

Jednotlivé agendy I.

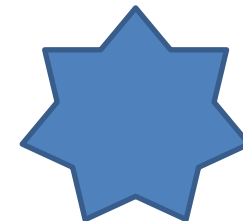
Schengenské aquis

- **Schengenský hraniční kodex**
 - 26 států (22 ČS EU, Norsko, Island, Švýcarsko, Lichtenštejnsko)
 - Kontrola a ochrana vnějších schengenských hranic
 - Pravidla pro znovuzavedení kontrol na tzv. vnitřních hranicích
- **IT systémy a jejich interoperabilita (SIS, VIS, EES, ETIAS)**

Vízová politika

- **Vízový kodex**
 - základní právní nástroj pro vydávání schengenských (krátkodobých) víz
 - upravuje postupy ve vízovém řízení, vyčísluje náležitosti k vízovým žádostem, lokální schengenská spolupráce
 - kondicionalita
- Seznam zemí, které mají bezvízový styk s EU – 61 zemí + Hong Kong, Macao a Taiwan, poslední bylo Kosovo v 3/2023 (**tzv. bílý seznam**)
- Suspensivní mechanismus

Kdo je vlastně v Schengenu?

- EU and Schengen Member
- Schengen Member Only
- EU Member Only

Nečlenské státy EU v Schengenu: **IS, NO, CH, LI.**

Členské státy EU a Schengenu, **ALE** zatím nedošlo k odstranění kontrol osob na vnitřních pozemních hranicích: **BG, RO.**

Členské státy EU mimo Schengen: **IE, CY.**

Jednotlivé agendy II.

Legální migrace

- Ve formě směrnic – modré karty, zaměstnanecká karta, studentská směrnice, vědci, sloučení rodiny, oběti obchodování, dlouhodobě pobývající rezidenti

Nelegální migrace

- Návratová směrnice – trčí v EP, odmítal projednat!
- Readmisní dohody s třetími zeměmi
- Návrhy EK v oblasti převaděčství – vyšší tresty

Volný pohyb osob

- Směrnice o volném pohybu osob

Jednotlivé agendy III.

Společný evropský azylový systém (SEAS)

- **Směrnice a nařízení** (viz projednávané balíčky) – přijímací, kvalifikační, procedurální, směrnice o dočasné ochraně, Eurodac, EASO / EUAA, přesídlovací rámec
- **Dublinský systém**
 - EU, Norsko, Island, Lichtenštejnsko, Švýcarsko
 - Mechanismus pro určení státu, který zodpovídá za žádost cizince o mezinárodní ochranu a ve věci rozhoduje
 - Eliminace „*asylum shopping*“
 - Předejití situace „*refugee in orbit*“
 - „*one-chance-only princip*“ - žadatel o mezinárodní ochranu má právo na meritorní posouzení jeho žádosti pouze v jednom členském státě EU

Migrační pakt – co to je a co to není?

- **soubor legislativních a nelegislativních opatření** předložených Evropskou komisí v září 2020 – „fresh start“
- navazuje na jiná legislativní a neleg. opatření z roku 2015 – reakce na migrační krizi
- Neleg. opatření – zejména vnější dimenze – spolupráce se 3.zeměmi (sev. Afrika, Turecko, Balkán)
- **10 legislativních návrhů** – azyl + nelegální migrace + *ochrana hranic*
- 10.4.2024 schváleno plénem Evropského parlamentu
- Květen 2024 – finální schválení jako „A bod“ Radou Evropské Unie
- **třetí fáze** budování společného evropského azylového systému (SEAS) – 1999-2005, 2008-2013, 2015-2024 – tzn. nevytváří se na zelené louce, ale rozvíjí se/novelizuje

10 legislativních textů - zasahují celý azylový proces:

Příjezd + prvotní kroky:

- **nařízení o screeningu** (prověřování) – totožnost, bezpečnost, zdraví – nasměrování do další procedury, (*detence*)
- **nařízení o Eurodac** – otisky prstů, foto, doklady
- **nařízení o ECRIS** – lustrace během screeningu – „EU rejstřík trestů“

Azylové řízení:

- **azylové procedurální nařízení** – azylové řízení na hranicích a na území – rychlejší proces, (*detence*)
- **kvalifikační nařízení** – podmínky pro udělení mezinárodní ochrany, integrace
- **přijímací směrnice** – materiální podmínky pro žadatele (ubytování, doklady, zdr. péče...), (*detence*)
- **½ nařízení o azylovém migračním managementu** – „dublinská pravidla“, (*detence*)

Solidarita:

- **2/2 nařízení o azylovém migračním managementu** - relopace, peníze, technická pomoc – roční cyklus, ad hoc, rozhoduje Rada EU
- **nařízení o přesídlování** – dobrovolné programy pro transfer uprchlíků přímo ze třetích zemí

Krize:

- **krizové nařízení** – migrační tlak, instrumentalizace, vyšší moc, (*detence*)

Návraty:

- **návratové hraniční nařízení** – návrat z hranice po azyl. hran. řízení, (*detence*)
- - (bohužel nepřijata novela tzv. **návratové směrnice**) – úkol pro další cyklus

Ochrana hranic – Schengenský hraniční kodex (2024)

Spolupráce – nařízení o EU azylové agentuře (2021)

Jednotlivé agendy IV.

Vnější vztahy

- Readmisní dohody a praktické formy návratové spolupráce (standardní pracovní postupy)
- Migrační regionální dialogy
- Finanční nástroje – Víceletý finanční rámec - NDICI, Nástroj EU pro uprchlíky v Turecku
- Politická prohlášení ke spolupráci s třetími zeměmi – společné prohlášení EU-Turecko, spolupráce s Tuniskem, Libanonem
- **Inovativní koncepty**
 - Instrumentalizace
 - Externalizace

Aktuální debaty (obecně)

- **Tři pilíře migrační politiky EU**

Vnější dimenze, aneb kdo vyjedná a zaplatí zastavení migrace před hranicemi EU?

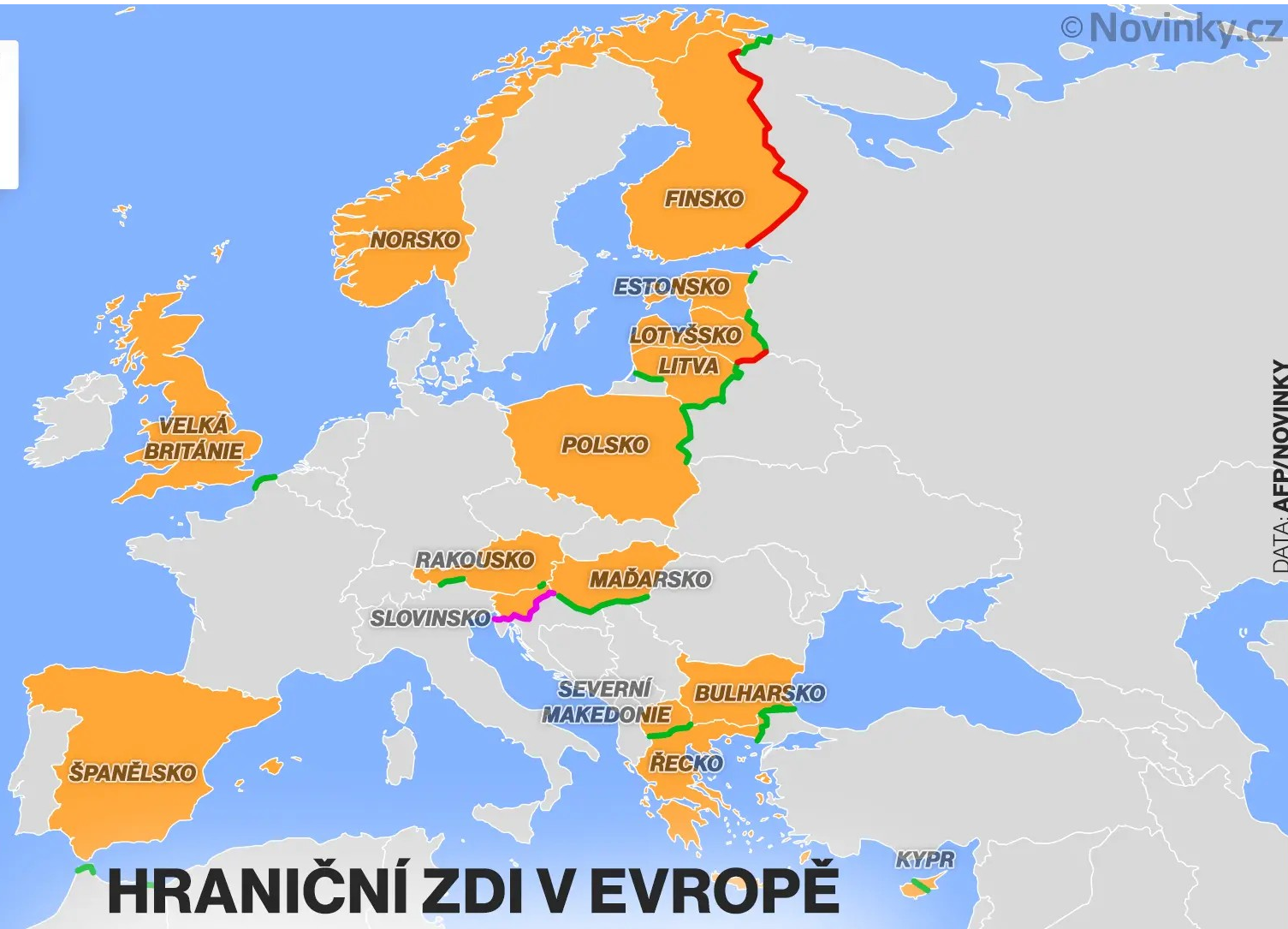
Ochrana vnějších hranic EU, aneb kdo zaplatí ploty?

Vnitřní dimenze, aneb jak si férově rozdělit břemeno?

Aktuální debaty – co nás čeká?

- **Posílení spolupráce s třetími zeměmi**
- **Posílení návratové politiky** – páky a pobídky pro spolupráci s třetími zeměmi (víza, rozvoj, obchod)
- **Boj proti pašerákům a obchodníkům s lidmi**
- **Posílení ochrany vnější hranice EU** – implementace mandátu Evropské pohraniční a pobřežní stráže (Frontex), informační systémy (EES, ETIAS a SIS, atd. a jejich vzájemná interoperabilita)
- **Hraniční kontroly na vnitřních schengenských hranicích**
- **Migrační pakt** – implementace do 06/2026
- **Nové koncepty v externalizaci**
- **Debata o reakci na instrumentalizaci**

- ZEMĚ STAVĚJÍCÍ ZDI
- DOKONČENÉ ZDI
- PLÁNOVANÉ ZDI
- ZANIKAJÍCÍ ZEĎ

HRANIČNÍ ZDI V EVROPĚ

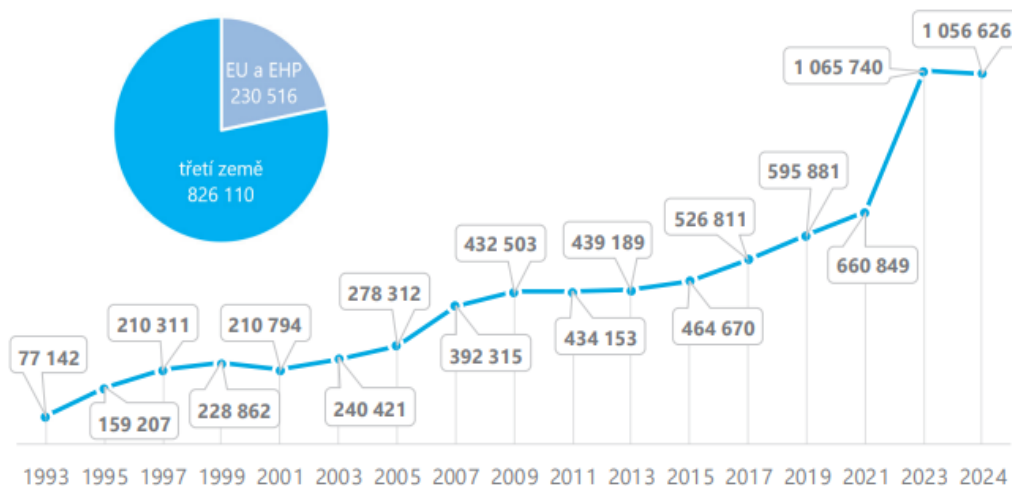
DATA: AFP/NOVINKY

4. blok

Vývoj české migrační politiky

Vývoj počtu cizinců – imigrační země

Počet cizinců pobývajících na území ČR

zdroj: OAMP, MV

- **Od země uzavřené, přes zemi tranzitní po zemi imigrační.**
 - 90. léta – první legislativa, balkánské války, masivní tranzitní migrace
 - 1999 – nová legislativa
 - 2004 – vstup do EU
 - 2007 – vstup do Schengenu
 - 2008/9 – hospodářská krize
 - 2012 – programy ekonomické migrace
 - 2015 – krize v EU
 - 2022 – dočasná ochrana, uzavření hranic

Top 10 státních příslušností

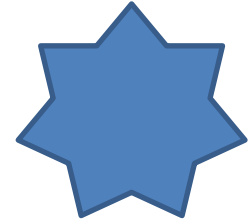
Státní příslušnost	Počet
Ukrajina	569 480
Slovensko	120 267
Vietnam	68 538
Rusko	39 950
Rumunsko	20 868
Bulharsko	17 878
Polsko	17 753
Německo	13 569
Mongolsko	12 029
Maďarsko	11 474

MIGRAČNÍ POLITIKA ČR

- **Zpráva o situaci v oblasti migrace a integrace cizinců na území České republiky** – každoroční zpráva pro vládu, BRS, Parlament
- **Strategie migrační politiky ČR a Komunikační strategii ČR** přijaty formou usnesení vlády č. 621/2015 dne 29. 7. 2015
 - Klíčové oblasti:
 - integrace
 - nelegální migrace a návratová politika
 - azyl
 - vnější dimenze migrační politiky
 - volný pohyb osob v EU a schengenská spolupráce
 - legální migrace
 - mezinárodní vztahy a evropské závazky ČR v oblasti migrace

Odpovědné instituce v ČR

Koordinace azylové, migrační a integrační politiky v ČR

- OAMP - Odbor azylové a migrační politiky MV ČR

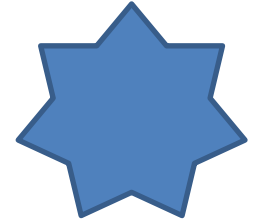
Meziresortní charakter problematiky

- Ministerstva s gescí migrace – MV, MPSV, MZV, MPO
- Ministerstva s přidruženou gescí – MSp, MŠMT, MF, MMR, MD, MZd
- Meziresortní orgán – komise, pracoviště
 - KO - **Koordinační orgán pro řízení ochrany státních hranic a migraci**
 - 2006 na úrovni náměstků ministrů
 - 2015 na vládní úrovni
 - ANACEN – **Analytické centrum pro ochranu státních hranic a migraci (2007)**

Další subjekty

- VOP
- Tripartita, ČKR
- samospráva
- NNO

Legislativní rámec v ČR

Obecné normy

- Listina základních práv a svobod (ústavní zákon č. 2/1993 Sb.)
- Mezinárodní úmluvy

Podmínky vstupu a pobytu cizinců na území České republiky

- Zákon č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území ČR
- Zákon č. 191/2016 Sb. o ochraně státních hranic

Mezinárodní ochrana a dočasná ochrana

- Zákon č. 325/1999 Sb. o azylu
- Zákon č. 221/2003 Sb. o dočasné ochraně cizinců

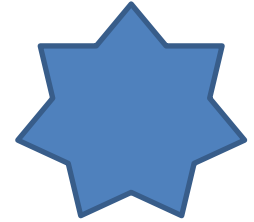
Vládní usnesení

- **Strategie migrační politiky (2015)**
- Legální migrace
 - Programy ekonomické migrace
 - Programy studentské migrace
- Schengenská spolupráce
 - Národní schengenský plán - 2014
- Zahraniční pomoc
 - **Stálý zdravotně humanitární program MEDEVAC** (od 90. let, 2014 jako stálý)
 - **Program Pomoc na místě (2014)**
- Integrace
 - Usnesení č. 954 ze dne 20. listopadu 2015 „**Státní integrační program** pro osoby s udělenou mezinárodní ochranou v roce 2016 a v letech následujících“
 - Usnesení č. 26 ze dne 18. ledna 2016 aktualizovaná **Koncepce integrace cizinců** „Ve vzájemném respektu“

5. blok

Uprchlictví

Mezinárodní ochrana

Dvě základní formy ochrany:

Azyl (na dobu neurčitou)

- Ochrana osob pronásledovaných v zemi původu nebo osob, které se pronásledování důvodně obávají (stanoveno „Ženevskou úmluvou“ 1951).

Doplňková ochrana (na dobu určitou)

- Transponována do českého práva evropskou směrnicí, nižší forma ochrany nad rámec Ženevské konvence, evropské úmluvy.

Další formy:

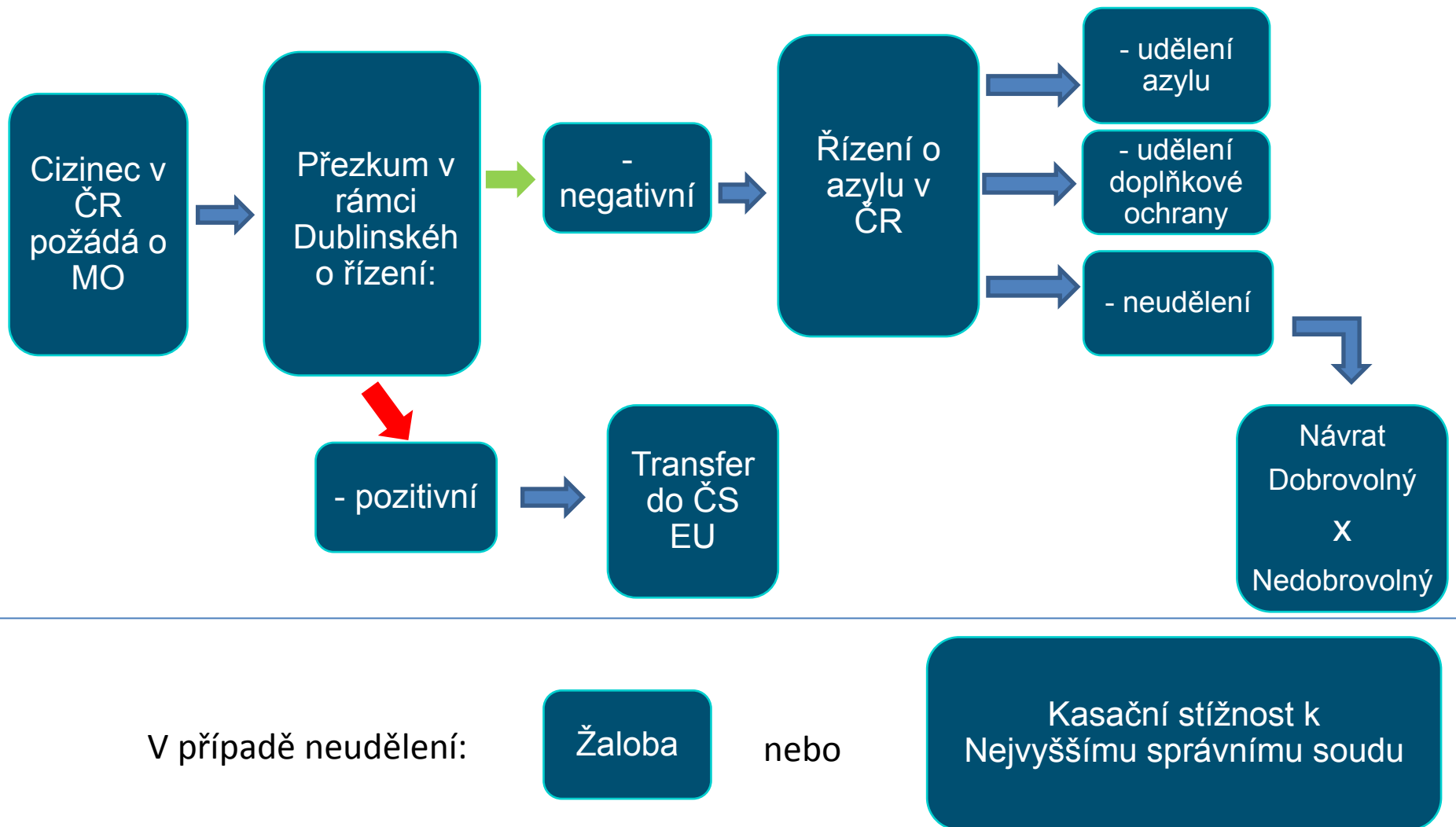
- **Přesídlování**
- **Humanitární azyl**

O mezinárodní ochranu může standardně požádat každý cizinec, zvláštní postup se stanoví, pokud:

- Je zjištěno, že žadatel je žadatelem nebo držitelem MO v jiném členském státě EU, nebo je držitelem víza či pobytu jiného členského státu EU (**Dublinské nařízení/AMMR**).
- Je zjištěno, že žadatelem je státním příslušníkem státu na **seznamu bezpečných zemí původu** (automaticky všechna státy EU a pak národní seznam ve formě **vyhlášky MV**)

ALE! Soudy nerespektují ani Dublin ani vyhlášku MV, postup tedy nemusí platit!

Mezinárodní ochrana - proces

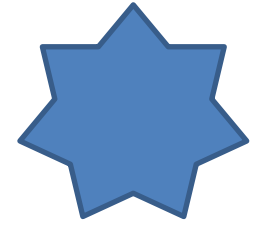

Mezinárodní ochrana - statistiky I.

- Počet poživatelů ochrany v ČR
 - Azyl – **1268** (TOP 5: Myanmar 197, Afghánistán 186, RF 177, Bělorusko 147, Ukrajina 74)
 - Doplnková ochrana – **1228** (TOP 5: Ukrajina 428, Sýrie 271, Afghánistán 67, Čína 58, stateless 58)
- Počet žádostí o ochranu v ČR (2023)
 - **1425** (TOP 5: Turecko 213, Uzbekistán 136, Vietnam 136, Ukrajina 129, RF 120)
 - Nové/opakované – 1150/275
- Rozhodování
 - Rozhodnutí – **1633** (56 azyl, 268 DO, 622 negativ, 687 zastaveno)
 - Žaloby – **721** (432 zamítnuté, 141 zastavené, 123 vrácené)
 - NSS – **350** (290 cizinec, 60 MV), 292 rozhodnutí (25 vráceno)

Mezinárodní ochrana - statistiky II.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024 (k 6. 10.)
Žádosti o mez. ochranu	756	753	707	1 156	1 525	1 478	1 452	1 701	1 628	1 164	1 411	1 694	1 425	1 014
	UKR	UKR	UKR	UKR	UKR	UKR	UKR	UKR	ARM	UKR	UKR	UKR	TUR	UZB
	BLR	SYR	SYR	SYR	SYR	IRQ	ARM	GEO	UKR	GEO	GEO	TUR	UZB	UKR
	RUS	BLR	RUS	VNM	KUB	CUB	GEO	CUB	GEO	VNM	AFG	RUS	VNM	VNM
	VNM	VNM	VNM	RUS	VNM	SYR	AZB	ARM	VNM	BLR	VNM	GEO	UKR	RUS
	MNG	RUS	ARM	CUB	ARM	CHN	VNM	VNM	KAZ	UZB	MDA	VNM	RUS	MDA
Udělená ochrana														
Azyl:	113	49	97	82	71	148	29	47	49	42	191	92	56	36
Doplňková ochrana:	270	149	261	294	399	302	118	118	63	72	120	387	268	113

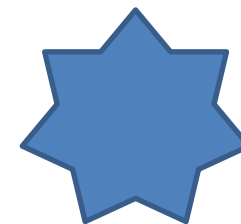
Správa uprchlických zařízení SUZ MV ČR I.

- Organizační složka státu podřízená náměstkovi MV pro veřejný pořádek a bezpečnost
- Typy zařízení: azylová zařízení a zařízení pro zajištění cizinců

1) Azylová zařízení

- Přijímací středisko (PŘS)
 - ubytování nově příchozích žadatelů o mezinárodní ochranu
 - zajištění základních vstupních procedur (identifikace totožnosti, zahájení řízení o udělení mezinárodní ochrany, vstupní pohovor a sociální šetření, předepsaná vstupní zdravotní prohlídka)
 - není možné volně opustit zařízení
 - tranzitní prostor mezinárodního letiště Praha, PŘS Zastávka (JMK)
- Pobytové středisko (PoS)
 - Ubytování jedinců po dobu řízení ve věci jejich žádostí o mezinárodní ochranu
 - Je možné středisko volně opouštět nebo využít možnosti ubytování v soukromí
 - PoS Kostelec nad Orlicí (KHK), PoS Havířov (MSK)
- Integrační azylové středisko (IAS)
 - Slouží osobám, kterým byla udělena mezinárodní ochrana a které vstoupily do Státního integračního programu (SIP) a požádaly o dočasné ubytování (max. 18 měsíců)
 - Ubytování je zpoplatněno
 - IAS Jaroměř (KHK), Předlice (ÚK), Brno (JMK), Havířov (MSK)

Správa uprchlických zařízení SUZ MV ČR II.

2) Zařízení pro zajištění cizinců

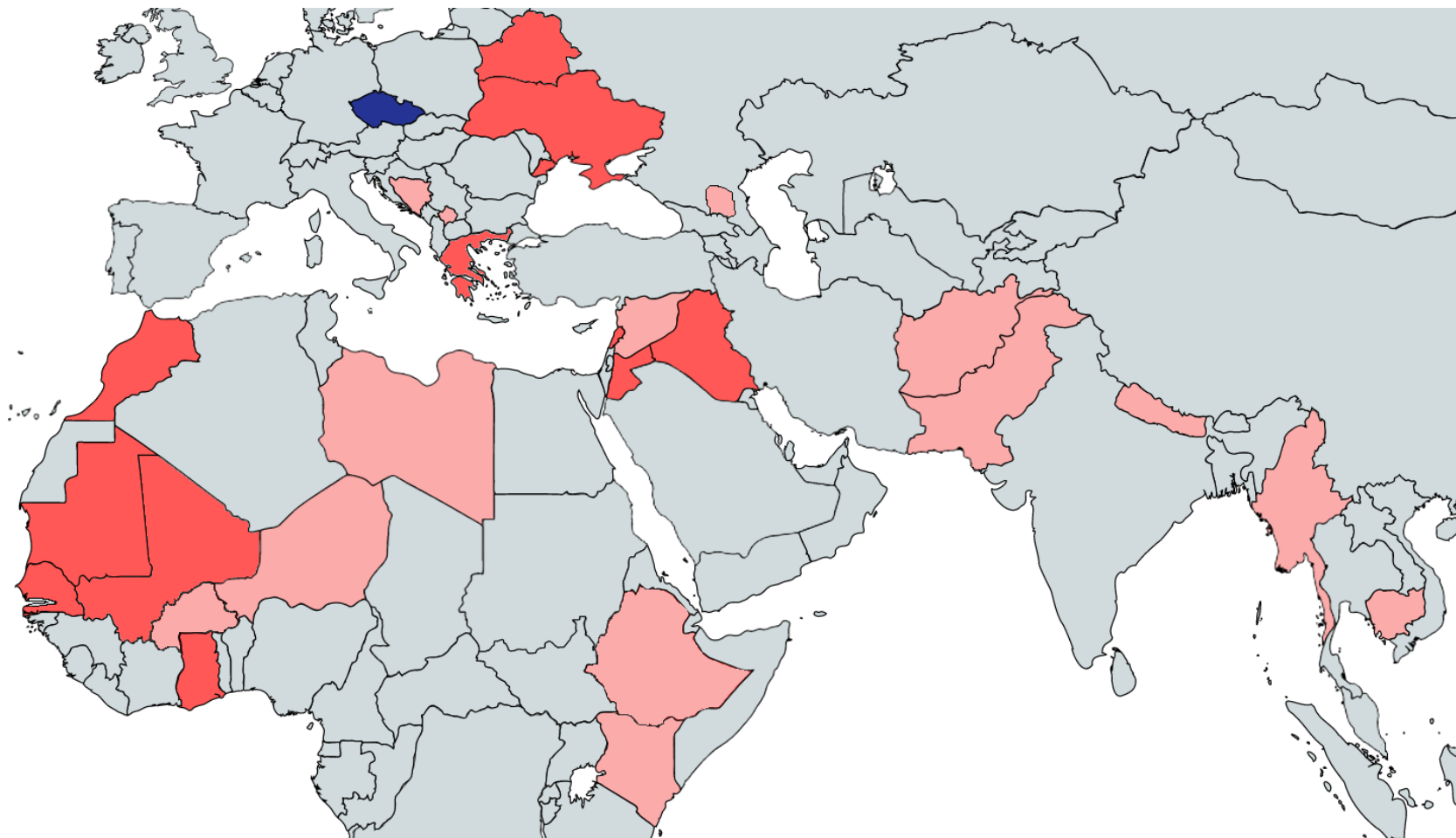
- Do zařízení je cizinec umístěn po rozhodnutí o zajištění
 - Před rozhodnutím musí být vždy splněny podmínky, mimo jiné možnost uplatnění alternativ k zajištění
- Důvody zajištění
 - správní vyhoštění
 - vycestování
 - průvoz či předání cizince podle mezinárodní smlouvy (dublinké nařízení, readmise)
- 3 zařízení:
 - ZZC Balková (Plzeňský kraj)
 - ZZC Bělá pod Bezdězem (Středočeský kraj)
 - ZZC Vyšší Lhoty (Moravskoslezský kraj)
- Aktuálně je v českých ZZC ubytováno cca **100 osob**
- Celková kapacita českých ZZC je cca **1 000 osob**.

Zahraniční pomoc MV

- ◆ Vládní program České republiky
- ◆ Realizován od roku 1993
- ◆ Koordinován Ministerstvem vnitra ČR
- ◆ Zdravotně humanitární zaměření
- ◆ Snaha zajistit zranitelným populacím přístup ke zdravotnické péči – akcent na uprchlíky a sociálně slabší část místního obyvatelstva

MECEVAC czech

105

vyslaných lékařských
týmů

3374

operovaných pacientů

287

zdravotních humanitárních
evakuací

400

vyškolených
expertů

Program Ministerstva vnitra na asistenci uprchlíkům v regionech původu a prevenci velkých migračních pohybů

- 1. Stabilizace uprchlíků, vnitřně vysídlených osob a navrátilců**
 - zlepšení bydlení a infrastruktury
 - podpora vzdělání a zaměstnanosti
 - podpora živobytí a zlepšení potravinové bezpečnosti
- 2. Posilování ochrany hranic, azylových a migračních systémů partnerských zemí, boj proti nelegální migraci**
- 3. Osvěta o rizicích nelegální migrace**

Sahel a severní
Afrika

Blízký východ

Balkán

DĚKUJI ZA POZORNOST